

Sygn. akt IV P 45/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Giżycku IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Bożena Makowczenko

Ławnicy Janina Sabina Piotrowicz, Jadwiga Stelmasiewicz

Protokolant st. sekr. sąd. Barbara Małecka

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2021r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. K.**

przeciwko **L. K.**

o ustalenie istnienia stosunku pracy i zapłatę wynagrodzenia za pracę

1. Powództwo oddala.

2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. B. kwotę 1107,00 zł (jeden tysiąc sto siedem złotych) w tym kwotę 207,00 zł podatku Vat tytułem wynagrodzenia za pełnomocnictwo ustanowione z urzędu.

Janina Sabina Piotrowicz Bożena Makowczenko Jadwiga Stelmasiewicz

Sygn. akt. IV P 45/ 20

UZASADNIENIE

Powód **P. K.** w pozwie z dnia 7 kwietnia 2020r. wnosił o ustalenie, że począwszy od dnia 6 stycznia 2017r. do dnia 20 lutego 2017r. łączył go z pozwanym stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o dzieło. Wnosił nadto o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 4117,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu podał, że pozwany L. K. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą AS Serwis Agencja Ochrony (...), w ramach której świadczy między innymi usługi z zakresu ochrony cywilnej. W dniu 2 stycznia 2017r. odbyła się między stronami rozmowa telefoniczna będąca następstwem ogłoszenia jakie zamieścił pozwany w prasie, w którym to złożył ofertę zatrudnienia w charakterze pracownika ochrony. W czasie tej rozmowy powód oświadczył, że najbardziej byłby zainteresowany zawarciem umowy o pracę, ale było to niemożliwe. Efektem tej rozmowy było zawarcie w dniu 6 stycznia 2017r. umowy o dzieło. Stosownie do jej treści powód miał wykonywać wskazane przez pozwanego prace, w zamian za co miał otrzymywać wynagrodzenie miesięczne w wysokości 9,34 zł netto za godzinę.

Powód przystąpił do wykonania umowy już w dniu 6 stycznia 2017r. Zgodnie z życzeniem pozwanego stawiał się do pracy w systemie 24/48 godzin. Pozwany na bieżąco nadzorował prace powoda przekazując mu swoje uwagi i polecenia. Wynagrodzenie miało być wypłacane 19/20 każdego miesiąca.

Powód zobowiązany był do osobistego świadczenia pracy i wykonywania poleceń przełożonego czyli kierownika budowy i pozwanego. Od dnia 20 lutego 2017r. powód zaprzestał świadczenia pracy na rzecz pozwanego.

W odpowiedzi na pozew pozwany pracodawca – **L. K.** – powództwa nie uznał i wniósł o jego oddalenie w całości i orzeczenie o kosztach procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podał, że powód wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Pragi P. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. pozew, który ze względu na niewłaściwość miejscową został przekazany do Sądu w Giżycku. Podniósł pozwany, iż powód składając pozew kolejny już raz pominął powagę rzeczy osądzonej. O to samo bowiem roszczenie czyli zasądzenie od pozwanego kwoty 4117 zł w okresie od 6 stycznia 2017r. do 20 lutego 2017r. w dniu 7 marca 2017r. powód złożył pozew do Sądu Rejonowego dla Warszawy Ż. w W. VII Wydział Pracy. Sąd ten, uznając przedłożone przez powoda dokumenty w postaci umów zlecenia, postanowił stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mrągowie I Wydział Cywilny. W dniu 18 lipca 2018r. wydany został w tej sprawie wyrok zaoczny.

Kolejny raz o to samo z tymi samymi stronami powód postanowił zwrócić się do Okręgowej Inspekcji Pracy w O., która w imieniu powoda złożyła pozew o ustalenie stosunku pracy do Sądu Rejonowego w Biskupcu. W dniu 19 grudnia 2017r. na pierwszej rozprawie zaproponowana została ugoda, którą to w obecności radcy prawnego powód zawarł z pozwanym. W efekcie sprawa zakończyła się umorzeniem postępowania. Powód nie uchylił się od skutków prawnych zawartej ugody.

Wskazał nadto pozwany, iż powód nigdy nie był zatrudniony u pozwanego na podstawie umowy o pracę o czym świadczy treść zawartych umów o dzieło. Powód zgodził się na zawarcie umowy cywilno – prawnej a wzór zawartej później umowy powód zaakceptował już w trakcie rozmowy wstępnej z pozwanym. Z umową ta powód zapoznał się, nie podpisał jej pod presją.

Podniósł też pozwany, że nie zatrudniał osób bez kwalifikacji na podstawie umów o pracę a zawierane umowy mają charakter umów cywilno – prawnych co wielokrotnie stwierdzał w swoich wyrokach Sąd Rejonowy w Biskupcu.

Powód nigdy nie był przez pozwanego kontrolowany, nigdy też pozwany nie wydawał mu poleceń. Jako właściciel firmy pozwany nie przeprowadzał jakichkolwiek kontroli i nie wydawał jakichkolwiek poleceń z powodu tego, że zajmował się innymi zadaniami. Podstawę do wynagrodzenia miały stanowić wystawiane co miesiąc przez powoda rachunki za wykonana pracę. Ponadto, powód nigdy nie był kontrolowany przez kierowników obiektu kontrahenta pozwanego, pozwany nigdy też nie upoważniał żadnego kontrahenta do przeprowadzania jakichkolwiek kontroli czy wydawania w imieniu pozwanego poleceń powodowi.

Przyznał pozwany, że powód winien wykonać usługę osobiście jednak nie było to bezwzględne. Powód wykonywał powtarzające się czynności więc wypełnione zostały elementy charakterystyczne dla umowy cywilno – prawnej. Zawarta z powodem umowa nie zawierała zastrzeżenia o bezwzględnym obowiązku osobistego świadczenia pracy w określonych dniach i godzinach. Zawarte elementy umowy miały tylko charakter zainteresowania tym by powód wykonywał czynności w określonym miejscu i czasie. Podniósł nadto pozwany, że wynagrodzenie powoda za wykonywane czynności ustalone zostało stawką godzinową, której wysokość była niższa aniżeli minimalne wynagrodzenie za pracę. Tym samym, uznanie tej umowy za umowę o pracę spowodowałoby powstanie starty w majątku pozwanego, której nie można by pokryć z wynagrodzenia otrzymanego na podstawie tego kontraktu.

Zaznaczył dalej pozwany, że powód nie otrzymał należnego wynagrodzenia bowiem kontrahent pozwanego odmówił zapłaty należności za dozоровanie obiektów. (...) Inspekcja Pracy w O. w imieniu wykonawców pozwanego, którzy realizowali umowy cywilno – prawne na obiektach złożyła do Sądu rejonowego w Biskupcu IV Wydział Pracy pozwy o ustalenie stosunków pracy z pozwanym. Wszystkie sprawy zostały jednak oddalone lub umorzone ze względu na zawarte ugody. Brak wypłaty dla powoda pozwany uzasadniał też tym, że nowelizacja ustawy z dnia 22 lipca 2016r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych ustaw spowodowała całkowite wstrzymanie zamówień

dla pozwanego, w tym również od stałych i kluczowych kontrahentów. Nie zrealizowano też płatności należnych pozwanemu. Wszystko to spowodowało utratę płynności finansowej pozwanego wobec czego pozwany zdecydował o złożeniu wniosku o upadłość. W dniu 16 października 2017r. wniosek ten jednak został przez Sąd odrzucony a w dniu 17 stycznia 2020r. pozwany zakończył działalność gospodarczą. W dniu 24 stycznia 2020r. pozwany złożył wniosek o ogłoszenie upadłości pozwanego jako osoby fizycznej a powód umieszczony został na liście wierzytelności na kwotę wynikająca z ugody tj. kwotę 3600 zł.

W ocenie pozwanego niezależnie toczące się procesy pozwoliły na egzekwowanie należności podwójnie tj. kwoty 4117,00 zł i kwoty 3600 zł.

Wreszcie pozwany podniósł, iż powód nie wskazał sposobu wyliczenia należności podanej w pozwie i nie wyjaśnił z czego ta kwota wynika.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 stycznia 2017r. powód P. K. zawarł z pozwanym L. K., prowadzącym wówczas działalność pod firmą (...), umowę o dzieło, na podstawie której zobowiązał się do wykonywania czynności dozoru obiektów. Termin wykonania dzieła ustalono na dzień 31 stycznia 2017r. W umowie tej wskazano, że wypłata wynagrodzenia nastąpi na podstawie rachunku wystawionego przez wykonawcę, po stwierdzeniu wykonania dzieła w terminie. Podano też, iż w przypadku gdy dzieło nie zostanie wykonane lub wykonane po terminie zamawiający ma prawo do odmowy wypłaty należności lub też części umownej kwoty. Zawarto nadto w umowie informację, iż z tytułu tej umowy wykonawca nie posiada ubezpieczenia społecznego a okres wykonywania umowy nie wlicza się do stażu pracy i uprawnień emerytalno – rentowych. W sprawach zaś nieunormowanych umową odesłano do przepisów kodeksu cywilnego.

W umowie nie wpisano jakie obiekty powód ma dozorować lecz z ustnych ustaleń między stronami wynikało, że mowa jest o różnych obiektach na terenie W., np. budynek sejmiku.

Kolejną tego typu umowę strony zawarły w dniu 1 lutego 2017r. i miała ona trwać do 28 lutego 2017r.

/dowód: kopie umów k. 4-5/

Powód swoje czynności na rzecz pozwanego wykonywał do dnia 20 lutego 2017r. Należność powoda z tytułu realizacji tych umów wyniosła kwotę 4117,00 zł.

W dniu 7 marca 2017r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. wpłynął pozew powoda P. K., w którym to domagał się od pozwanego wynagrodzenia za miesiąc styczeń i luty 2017r. w wysokości 4117,00 zł. Do pozwu załączył powód kopie umowy o dzieło zawartą z pozwanym w dniu 1 lutego 2017r. Postanowieniem z dnia 20 lipca 2017r. Sąd Rejonowy w Warszawie stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i rzeczową i sprawę przekazał do merytorycznego rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu w Mrągowie I Wydziałowi Cywilnemu jako miejscowo i rzeczowo właściwemu. Sprawa w Sądzie Rejonowym w Mrągowie zarejestrowana została pod sygnaturą I C 549/17. W dniu 18 lipca 2017r. wydany został w sprawie wyrok zaoczny, w którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4117,00 zł wraz z kwotą 170,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Tytuł wykonawczy wydano powodowi w dniu 31 sierpnia 2017r.

/dowód: akta SR w Mrągowie I C 549/17/

Powód wniosek o egzekucję zasądzonej wierzytelności złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Mrągowie A. P.. Sprawa zarejestrowana została pod sygnaturą Km 940/ 18. Postępowanie to, wobec bezskuteczności prowadzonej egzekucji, umorzono postanowieniem z dnia 8 stycznia 2020r.

/dowód: odpis postanowienia k. 8/

Następnie, do Sądu Rejonowego Wydziału Pracy w B. w dniu 12 lipca 2017r. wpłynął pozew złożony przez Inspektora Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w O. działającego na rzecz powoda, w którym to Inspektor wnosił o ustalenie, iż w okresie od 6 stycznia 2017r. do 20 lutego 2017r. łączył powoda z pozwanym stosunek pracy. Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2017r. strony oświadczyły, iż doszły do porozumienia i poza sądem zawrą ugodę wobec czego powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Podał też powód, iż nie ma co do tego żadnych wątpliwości. Postanowieniem wydanym tego dnia postępowanie w tej sprawie zostało umorzone a uprawomocniło się w dniu 27 grudnia 2017r.

/dowód: akta IV P 47/17 SR w Biskupcu/

W ugodzie jaką strony zawarły poza sądem pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda kwoty 3600 zł z tytułu należności wynikającej z zawartej umowy o dzieło od stycznia do lutego 2017r. Płatność tej kwoty miała nastąpić w terminie 4 miesięcy od daty zawarcia ugody wraz z odsetkami na wypadek opóźnienia. W ugodzie tej wskazano nadto, iż wyczerpuje ona wszelkie roszczenia stron z tytułu zawartej umowy.

Wobec tego, że pozwany nie wywiązał się z zawartej ugody, w dniu 30 kwietnia 2018r. powód do Sądu Rejonowego w Biskupcu złożył pozew skierowany przeciwko pozwanemu, w którym domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 3600,00 zł, do której uiszczenia pozwany zobowiązał się w ugodzie. W dniu 16 maja 2018r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym to nakazano pozwanemu aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 3600,00 zł w terminie 2 tygodni. Nakaz uprawomocnił się w dniu 26 czerwca 2018r.

/dowód: akta IV Np 1/18 SR w Biskupcu /

Postępowanie w niniejszej sprawie zainicjowane zostało z kolei pozwem złożonym przez powoda w dniu 7 kwietnia 2020r. w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Praga – Południe. Powód P. K. wnosił w nim aby Sąd ustalił, że w okresie od 6 stycznia 2017r. do 20 lutego 2017r. łączył go z pozwanym L. K. stosunek pracy i o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 4117,00 zł z tytułu wynagrodzenia za ten czas zatrudnienia. Postanowieniem wydanym dnia 7 maja 2020r. Sąd ten stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał do merytorycznego rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Analizując zgłoszone w nim żądanie Sąd stwierdził, co następuje:

Pierwszą kwestią, którą należało ustalić w toku postępowania była podnoszona w odpowiedzi na pozew kwestia dopuszczalności drogi sądowej.

Wywodząc bowiem, iż takowej nie ma, pozwany podnosił fakt wcześniej wytaczanych przez powoda procesów przeciwko pozwanemu w tej samej sprawie.

W istocie, rozliczenia między stronami z tytułu zawartej w dniu 6 stycznia 2017r. i 1 lutego 2017r. umowy o dzieło analizowane były przez kolejne sądy w przywoływanych wyżej sprawach. Jak wskazano wyżej, w przedmiocie należności wynikającej z zawartych umów o dzieło wypowiadał się Sąd Rejonowy w Mrągowie w sprawie I C 549/17 zasądzając zgłoszoną w pozwie należność w wysokości 4117,00 zł oraz Sąd Rejonowy w Biskupcu w sprawie I Np 1/18 – zasądzając kwotę 3600,00 zł ustaloną w zawartej przez strony ugodzie pozasądowej w sprawie IV P 47/17. Jedynie ta ostatnia sprawa była następstwem sporu jaki toczył się między stronami, a w którym to zgłoszone zostało żądanie tożsame z tym jakie zgłosił w niniejszej sprawie w zakresie ustalenia stosunku pracy - opierając je na zawartych w styczniu i lutym umowach o dzieło z pozwanym.

Jako że w sprawie IV P 47/17 nie wydano wyroku wobec umorzenia postępowania w sprawie po cofnięciu pozwu, w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z powagą rzeczy osądzonej. Ważnym jest jednakowoż, iż cofając pozew powód wskazał, iż czyni to wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Podał też, stosowny bowiem zapis znajduje się w protokole z rozprawy, że wie co to oznacza i czyni to świadomie. Cofnięcie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia oznacza, że drugi raz z tym samym roszczeniem skierowanym przeciwko pozwanemu powód nie może wystąpić. Zrzeczenie się roszczenia w procesie cywilnym oznacza bowiem, iż powód nie może ponownie dochodzić tego samego

roszczenia w oparciu o te same okoliczności i od tego samego pozwanego – co określane jest skutkiem procesowym zrzeczenia się roszczenia (tak w szczególności wyrok SA w Łodzi sygn. akt z dnia 29 listopada 2018 r. I ACa 107/18).

Z tego to względu żądanie powoda w zakresie ustalenia istnienia stosunku pracy z pozwanym w okresie od 6 stycznia 2017r. do 20 lutego 2017r. należało oddalić. Oddaleniu podlegało to żądanie także z uwagi na brak podstaw by móc uznać, iż w istocie w tym okresie strony łączył taki stosunek prawny. Argumentacja powoda sprowadzała się tu jedynie do tego, że takie ustalenie jego statusu jako pracownika pozwoli mu na skierowanie sprawy do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i odzyskanie zasądzonej należności w wysokości 4117 zł. Podawał powód bowiem, że wobec niemożności wyegzekwowania od pozwanego tej kwoty o pomoc zwrócił się właśnie do tego Funduszu i tam uzyskał informację, iż dopiero status pracownika uprawnia do skorzystania z możliwości skierowania żądania wobec Funduszu o wypłacenie zasądzonej kwoty od pracodawcy. Przyznał też powód, że kwota 4117 zł jaką podał w pozwie jest tą samą, która została zasądzona przez Sąd Rejonowy w Mrągowie.

Powyższe wskazuje na to, że twierdzenie powoda o istnieniu między nim a pozwanym stosunku pracy wynika wyłącznie z próby uruchomienia wszelkich dostępnych możliwości by wyegzekwować zasądzoną od pozwanego należność. Żadnych elementów pozwalających Sądowi na uznanie, iż łącząca strony umowy o dzieło kreowały pracowniczy stosunek pracy powód nie wskazał.

Stąd też oddaleniu podlegało żądanie zasądzenia kwoty 4117 zł mającej być należnością wynikającą z zatrudnienia powoda u pozwanego jako pracownika. Zresztą, kwota ta jako należność za wykonane w spornym okresie usługi przez powoda, została na rzecz powoda zasądzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie w sprawie (...).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono po myśli Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.